

5/36

МАТЕРІАЛИ

Третьої Всеукраїнської
науково-практичної конференції

**“ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ
ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН
У КОМПЛЕКСНОМУ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ
РОЗВИТКУ РЕГІОНУ”**

7-8 листопада 2002 року

Дніпропетровський національний університет
Інститут економіки

МАТЕРІАЛИ

Третьої Всеукраїнської
науково-практичної конференції

“ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН У КОМПЛЕКСНОМУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ”

7-8 листопада 2002 року

Наука і освіта
Дніпропетровськ
2002

УДК 336
ББК 65.01
М 34

Друкується відповідно постанови Вченої Ради
Дніпропетровського національного університету.

Редакційна колегія:

д.е.н. Ткаченко В.А., д.е.н. Галушко О.С., д.ф-м.н. Смірнов С.О., д.е.н.
Крамаренко Г.О., д.е.н. Василевський А.К., к.е.н. Каламбет С.В.

М 34 Матеріали Третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Підвищення ролі фінансових відносин у комплексному соціально-
економічному розвитку регіону”. - Дніпропетровськ: Наука і
освіта, 2002. - 284 с.

ISBN 966-7191-62-1

У збірнику особлива увага приділяється теоретичним і
прикладним проблемам розвитку фінансових відносин в
Україні, підвищенню їх ролі у комплексному соціально-
економічному розвитку регіону. Розглядаються питання
розвитку фінансової системи та її ролі в стабілізації
економіки регіону, проблеми та шляхи становлення фінансів
підприємницьких структур, механізми регулювання
інвестиційного процесу в регіоні.

Для студентів, аспірантів та викладачів вузів.

**УДК 336
ББК 65.01**

ISBN 966-7191-62-1

© Колектив авторів, 2002
© Наука і освіта, 2002

погашення задолженности, при условии сохранения ежедневных размеров ее погашения, сложившихся в отчетном периоде. В то же время на основе этих данных рассчитывать коэффициент оборачиваемости кредиторской задолженности (показатель количества оборотов) нелогично.

Для оценки оборачиваемости производственных запасов предлагается рассчитывать показатель продолжительности нахождения средств в форме производственных запасов исходя из средней величины стоимости производственных запасов и стоимости материалов и топлива, израсходованных за период, и коэффициент оборачиваемости – как обратную величину продолжительности нахождения средств в форме производственных запасов.

Использование предложенных показателей в сочетании с другими показателями эффективности производства, рассчитанными в целом и по видам деятельности, будет способствовать повышению уровня экономической оценки результатов деятельности железной дороги и ее структурных подразделений.

К.е.н. Брітченко І.Г.

*Донецький державний університет економіки і торгівлі
ім. М.Туган-Барановського*

РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сучасні тенденції становлення системи споживчого кредиту в Україні свідчать про недооцінку значення цієї невід'ємної складової ринкової економіки вітчизняними банками. Активні спроби впровадження механізмів кредитування фізичних осіб окремими банками створюють оманливе уявлення стосовно успіху застосування даних елементів ринкових відносин. Статистика підтверджує, що за період з 2000 по 2002 рік відбулося незначне збільшення питомої ваги кредитування споживачів в сукупній структурі наданих кредитів – з 5,02 % на кінець 2000 року до 6 % на кінець квітня 2002 року. При цьому динаміка об'ємів кредитування

фізичних осіб по окремим банкам значна: так, в "ПриватБанку" спостерігається зріст з 89218 млн. грн. у 2000 р. до 238463 млн. грн. у 2001 р., тобто у 2,67 рази тільки за 2001 рік. При цьому кількість рахунків з урахуванням кредитних лімітів на пластикових картках збільшилося у 2001 році з 88659 до 152126 (на 71,6%). Частка "ПриватБанка" на ринку споживчого кредитування України склала 23,26%.

Відмечая Донецьку область як регіон, який володіє значним потенціалом для розвитку системи споживчого кредитування, необхідно підкреслити особливості соціально-економічного життя, які суттєво відрізняють умови і тенденції розвитку кредитування фізичних осіб у цьому регіоні по відношенню до інших. До числа цих особливостей належать:

1. Велика щільність населення та рівень урбанізації.
2. Більш високий рівень доходів населення області, що складає підстави для великого ступеня їх диференціації. З макроекономічної точки зору споживчий кредит означає суттєве збільшення прихильності населення до споживання за рахунок більш повного використання заощаджень порівняно забезпечених верст населення.
3. Високий рівень безробіття в наслідок закриття підприємств низки галузей, що обумовлюють спеціалізацію Донецької області. Це викликає необхідність соціальних витрат і дотацій в галузі поряд зі значними виплатами пенсіонерам в наслідок їх великої питомої ваги в сукупній структурі області.
4. Створення вільних економічних зон та територій пріоритетного розвитку на теренах області створює більш сприятливі умови для функціонування підприємств і, як наслідок, збільшення зацікавленості підприємств, які користуються пільгами, до банківських кредитів, що обумовлює переважну більшість кредитів суб'єктам господарської діяльності порівняно до споживчих кредитів.

Таким чином, розповсюдження споживчого кредиту веде до збільшення амплітуди коливань сукупного попиту та циклу кон'юнктури в регіональній економіці. Під впливом цієї нестійкої мінливої як очікування відносно невизначеного майбутнього та пов'язаного з ним ефекту мультиплікатора будь-які коливання в секторі споживчих благ термінового користування відгукнуться на всій економіці регіону взагалі. Подібний

дестабілізуючий характер набувають будь-які товари чи послуги, придбання яких пов'язане з необхідністю оцінювати стан майбутньої кон'юнктури. Але це питання може і повинно бути вирішене регіональними комерційними банками.

Вітка Н.Є., к.е.н. Калмикова І.Ю.

Дніпропетровський національний університет

**РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ**

Легка промисловість України – це багатогалузевий комплекс, який включає 9 підгалузей, об'єднує біля 850 підприємств (в т.ч. 30 – у Дніпропетровській області), на яких зайнято 240 тисяч працюючих. Галузь має потужний виробничий потенціал.

Традиційно легка промисловість зорієнтована на випуск продукції для споживачів внутрішнього ринку. Забезпечення її розвитку може та повинне сприяти підвищенню фінансової незалежності регіонів. Але кризові явища 90 років, відсутність банківських кредитів, низька платоспроможність населення змушують підприємства шукати ринок збуту в інших країнах і, як результат, за офіційними даними експорт товарів легкої промисловості вже зараз перевищує імпорт майже на 11 %.

Кризові явища, що розпочалися в економіці держави після 1990 року, призвели до падіння обсягів виробництва і в легкій промисловості. Як свідчать статистичні дані, темпи виробництва до попередніх років в галузі характеризуються такими показниками : 1991 рік –98,9 %, 1997 рік –77,3%, у 1998 році обсяги виробництва знизилися на 25 % і становили біля 20 % від рівня 1990 року. В останні роки відмічається деяке збільшення обсягів виробництва у галузі, але фінансове становище значної кількості підприємств залишається важким, більшість із них ще досить є збитковими. Існуюча система оподаткування не сприяє розвитку виробництва, не дає стимулів для підвищення заробітної плати і прибутковості, від чого

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗШИРЕННЯ
 ФІНАНСОВОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ РЕГІОНІВ**

Богомаз Л.В. Совершенствование оценки финансового состояния железной дороги	4
Брітченко І.Г. Регіональні аспекти розвитку системи споживчого кредитування в Україні	6
Вітка Н.С., Калмикова І.Ю. Реструктуризація підприємств легкої промисловості як фактор підвищення фінансової незалежності дніпропетровського регіону	8
Вовк А.А. Измерение производительности труда работников структурных подразделений железной дороги	10
Глазун О.І. Особливості застосування імітаційних моделей для планування розвитку підприємства	12
Гордєєва Л.П., Гордєєва-Герасимова Л.Ю. Фінанси як соціально-економічна категорія	14
Гордєєва-Герасимова Л.Ю. До питання формування фінансової бази регіонів України	17
Гришкін В.О. Фінансові аспекти забезпечення руху суспільства по траєкторії соціалізації	18
Демчук Н.І., Прилипко Н.В. Проблеми розвитку та підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств Дніпропетровського регіону	21
Демьяненко О.А., Писоцкая Т.А. Применение многофакторных регрессионных моделей для анализа и прогнозирования доходов на предприятиях донецкой железной дороги	23
Довбня С.Б. Комплексная двухмерная оценка финансового состояния предприятия	26
Драгун Л.М., Фісуненко П.А. Удосконалення інформаційного та організаційного забезпечення процесу проведення аналізу та оцінки фінансового стану підприємства	28
Заяц Е.И. Экономический эффект от совершенствования информационного обеспечения системы управления эффективностью производства	30
Заруцька О.П. Деякі особливості зведеного балансу банківських установ Дніпропетровської області	32
Ивашина И.В. Тенденции развития банковской системы Украины: формирование филиальной сети банков	33

Ізюмська В.А. Процес стратегічного управління підприємством	34
Кармазін В.Я. Удосконалення політики доходів населення	35
Кириос В.М., Турко Л.А. Рынок платежных карт Украины	36
Коваленко В.В. Роль небанківських формувань в регіональному розвитку через призму фінансової підтримки малого та середнього бізнесу	38
Комеліна О.В. Фінансовий потенціал розвитку регіону (на прикладі Полтавської області)	40
Кочубєєва О.В. Прибуток як одне з джерел фінансування діяльності малих підприємств	42
Кутідзе Л.С., Клименко М.І. Визначення оптимальної структури промисловості регіону з врахуванням ризику	43
Куц Е.А., Сухоминская А.В. Аспекты процесса реструктуризации в Украине	45
Мартиненко В.П. Цільові антикризові програми підприємств як передумова розширення фінансової незалежності регіонів	47
Ніколенко Н.А. Комерційні ризики і захист оборотного капіталу в умовах нестабільної економіки	48
Пилипенко Е.В. Характеристика конкурентного середовища на банківському ринку України	49
Плахотнік О.О. Оцінка конкурентоспроможності і якості технічних систем промисловості, як передумова управління фінансовим розвитком	51
Ромашук В.І. Розвиток фондових бірж в Україні	52
Сірко В.О., Горб В.А. Удосконалення факторів підприємницької активності	54
Солонько О.В. Основні проблеми процесу реструктуризації підприємств в Україні	56
Спирідонова К.А. Региональная политика по привлечению прямых зарубежных инвестиций	58
Терованесов М.Р. Вопросы снижения затрат электроэнергии на железнодорожном транспорте	60
Тютюнник Т.В. Подготовка кадров в регионе и анализ эффективности последилоного образования	62
Філяєва Г.Л. Організаційно-правові аспекти посилення внутрішніх мотивацій промислових підприємств до поліпшення використання виробничого потенціалу	64
Шевцова О.Й., Іонко О.В. Проблема відродження планової функції управління комерційним банком	65
Шелестенко О.В. Людський капітал – майбутнє соціально-економічного розвитку регіону	66

МАТЕРІАЛИ

Третьої Всеукраїнської
науково-практичної конференції
**“ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН
У КОМПЛЕКСНОМУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ
РОЗВИТКУ РЕГІОНУ”**

7-8 листопада 2002 року

Відповідальний редактор *Плакуца Л.О.*
Дизайн-макет та технічне редагування *Біла К.О.*

Здано до друку 04.11.02. Підписано до друку 06.11.02.
Формат 60x84 1/16. Спосіб друку - різнограф.
Умов.друк.арк. 17,75. Тираж 100 прим.

Надруковано на поліграфічній базі видавництва “Наука і освіта”
Свідоцтво про державну реєстрацію ДП № 64-Р
49000, м. Дніпропетровськ, вул. Столярова, 8, офіс 212
тел. (0562) 370-13-13, 35-78-19